

به ره ی کۆردستانی هه ر ئه مرۆ (به شی دووم)

له به شی ئه وه لی به ره ی کۆردستانی هه ر ئه مرۆدا ئاماژه به وه کرا که به ره یکی به ک گرتووی کۆردستانی هه ر ئه مرۆ زه زووره تیکی حاشا هه ل نه گری کۆملگای کۆردستانه که کۆمه لانی خه لکی کۆردستان به گشتی نه ته نیا خوازیاری ئه به ریئه ن به لکوو پیتشیناری چی ده که ن به حیزبوو ریکخراوه کانی نیو گۆره پانی خه باتی بزوتنه وه ی شۆرشگیرانه ی گه لی کۆرد. هه ره ها ئیشاره م به وه ی کرد که حیزبوو ریکخراوه سیاسیه کان ده بیته له هه لوو مه رچی حه ساس و سیاسی ئیستادا به هیچ دره نگیک ئه م به ره یه پیک بینن و...

دواکه وتنی به ره ی یه ک گرتووی کۆردستانی سه یری به روو پیس چوونی بزوتنه وه ی گه لی کۆرد یا واشتر ده کاته وه!

ئه مرۆ روداوه کان له ناوچه که به سۆرعه تیکی زۆرتر له وه ی که دبووات بجیته پیتش ریگای خوی تی په ر ده کات ، ئالوو گۆره کان به رۆژو کات دینه پیتش و ده گۆرین، ولاتانی ناوچه که له قۆناغی ئالوو گۆری جیدیدان که ئه م ئالوو گۆرانه کۆمه لگاکانی به دیان هه نگاو ده به نه پیتش. رۆژ هه لاتی ناوه راست له به ردمی گۆرانکاری کی گه وه ره دایه که رادیکالیسم و سکولاریسم کۆنه په رستی و دیکتاتۆری له ناچه که به رو رامالین ده بات. ده وله تانی زالم و دیکتاتور که وتوونه ته په لقه قازئ تا خویان له شه پۆلی لافای رادیکالیسم نیو کۆمه لگای خویان که سه ر هه ل دانه کانی ده میکه ده سستی پی کردوه رزگار به که ن. ته وای ئه م روداوانه ی که له شراییه تی ئه مرۆ دا له ئارادان به قازانجی بزواوی بزوتنه وی شۆرشگیرانه ی گه لی کۆردن. بۆ ئه وه ی کۆمه لانی و خه لکی کۆردستان و بزوتنه وه حه ق خوازانه که یان بۆ ئه وه ی بتوانن له سه رده می ئه مرۆدا مافه کانی خویان به ده ست بینن ده بیته هه ولی بی وچانی خویان بۆ پیک هینانی به ره یه کی یه کگرتووی کۆردستانی بده ن . حیزبوو ریکخراوه سیاسیه کانی له کۆردستان ده بیته به رژه وه ندی خه لک له به رچاوو بگرن و بۆ پیک هینانی ئه م به ره یه تواناو هیزی خویان بخه نه گه ر . گۆمان له وه دا نیه که دواکه وتنی به ره ی کۆردستانی نه ته نها به قازانجی گه لی کۆرد نیه به لکوو به قازانجی حیزبوو ریکخراوه سیاسیه کانی مه سئوول له به رابه ری بزوتنه وه ی شۆرشگیرانه ی خه لکی کۆردستاندا ناتوانیت بیته و حیزبوو ریکخراوه سیاسیه کانیش ئه گه ر له هیندیك داخوازا نزیك بن به یه ک ، له یه کتر دوور ده کاته وه و به رچاوو ته نگی حیزبی له نیوانیانه ره ق ده کاته وه.

به ره ی یه ک گرتووی کۆردستانی نابیت ببیت به قۆربانی ته نگ نه زه ری حیزبی و فه رد په ره سستی !

به ره ی یه ک گرتووی کۆردستانی زه رووره تیکی حاشا هه لئه گری کۆمه لگای کۆردستانه تا گه لی کۆرد بتوانیت به سانی و یه ک گرتووتر له به رابه ری دژمنانی دا ئاشکرا بیته و داخوازه کانی خوی به قاتیعیتیکی چاکتر و هیزی گه وره تره وه به سه لمینیت . ئه م به ره یه ده لیلی ئه وه ی که کۆمه لانی خه لکی کۆردستان و کوو نانئ شه و پی ویستیان پیه هه ل سوروانی خوی بار دینیت و له نیهایه تدا پیک دیت. هه ر کۆمه ل گایک و یا باشتره بلین هه ر بزوتنه ویک له جه ره یانی خه باتی خویدا به چسپاندنی داخوازه کانیا و به سه ر انجام گه یاندنی خه باته که یان پی ویستی به چه شنیک له به ره له هموو حیزبوو ریکخراوه کانی نیو کۆمه لگا بوه ، به شی هه ره زۆری ئه م جۆره یه ک گرتوو وانه پیک هاتوو و جاروباریش بونه ته قۆربانی به رچاوو ته نگی حیزبی. ئه مرۆ له کۆردستان رۆژه لاتیش حیزبوو ریکخراوه سیاسیه کان به جیگای ئه وه هه ول بده ن بۆ ئه وه ی ئه و که نوو

كۆسپيانە ي لە سە ر يگاي پيگ هيئانې بە رە يە كگرتووي كۆردستانى ھە ن لە بە ين بە رن ، ئە ووي ي ديارە حيزبوو ريخراوہ كاني كۆردستان مۆشكليان لە گە پيگ هيئانې نيە بە لكوو گە ورە ترين كۆسپ لە سە رە ريگاي پيھيئانې بە رە دا ئە ويە كە كئ دە بيت بە ساحيبي ؟ ، بە رە بە ناوي كام حيزبوو ريخراوہ وە توومار دە بيت؟ و لە وە ي بە رچاوو تە نگ تر كام حيزب و يان جريانې سياسي و كە ساپە تى لە پيشدا هيئايە تە گۆر؟ دە بيت بە ناوي ئە وە بيتو لە مبابە تانە؟ تا ئيرە ئاشكراپە كا مانيعيكي جيدي لە سر ريگاي پيگ هيئانې بە ري كۆردستانى جگە لە تە نگ نە زە ري لە نيوان حيزبوو ريخراوہ سياسيە كاندا نابينريت. من پيم وايە ئە ي كە كام جە ريان و كە ساپە تى بە رە ي لە پيشدا هيئاوہ تە گۆر نابيت بيتە كۆسپي سريگاي پيگهيئانې بە رە ي كۆردستانى. زۆر جار لە ميژووي سياسيە تدا روي داوہ كە حيزب و ياريخراوي سياسي و يا كە ساپە تى زۆر پۆرژە و تاكتيك و ئيتحاد عە مە لى سياسي و.. هيئاوہ تە مە يدان كە خويشى تيدا بە شدارى نە كردوہ بە لام حيزبوو ريخراوي ديكە و ياكۆمە لانى خە لك كە ئە و و چە شنە لە يە كگرتووي سياسي بە لازم زانيوہ ھە وليان بۆ پيگ هيئانې داوہ و پيگ هيئاوہ . بۆنموونە پرۆژە ي رۆژھە لاتى ناوہ راست بۆ ئە وە لين جار لە لايان ئيسرائيلە وە مە ترە ح كرا تا بە چە شنې خوي بە بازاري ناسيا و رۆژ ھە لاتى ناوہ راست بە تايبە ت بازاري عە راب تە حميل بكات بە دويدا كە سانى ديكە و ئيستائە مريكا ھە ولي بۆ دە دات بى ئە وە ي بليت تە رحي رۆژھە لاتى ناوہ راست كئ هيئاويە گۆرئ. حيزبوو ريخراوہ سياسيە كاني دە رگير لە بزووتنە وي شۆرشگيرانە گە لى كۆردا دە بيت بە رژە وە ندى خە لكى كۆرديان لە پيشە وە بە رژە وە ندى حيزباپە تى دابنن تا بە رە ي كۆردستانى نە بيتە قۆربانى ئينحصار تە لبي حيزبى و فە رد پە رە ستى. پيگهيئانې بە رە ي كۆردستانى لە لايتان ھە ر حيزب و ريخراوہ سياسيە وە و يا كە ساپە تى ديكە وە تە رح كرابيت بە قازانجى خە لكى كۆردستانە ، نابيت حيزبە سياسيە كان لە كۆردستان ئە مە بكە نە بە ھانە و كۆسپ بخە نە سە ر ريگاي پيگ هيئانې بە رە. ئە گە ر پيھيئانې بە رە بالى لاوازي ھە يە دە بيت ھە ول بديريت بۆ بە ھيز كردنى ئە و بالە لاوازە . مادام كە خۆ پە رە ستى ، ئيدۆلوژيكي وشكى حيزبى بە رچاومانى نە گرتبيت ئە وە ي دە زانين كە لە فە رھە نكي سياسي و ديمۆكراسيداندا ھە ميشە باوبوہ كە ھە ر حيزبوو ريخراوہ يكي سياسي بە پيى وە زن و جايگاي خوي لە كۆملاگادا لە بە رە كاندا ، شوراكاندا ، پرلماندا و.. جيگاي ھە بووہ ئيمە يش لە كۆردستان دە بيت فە رھە نكي راديكالى سياسي قە بوول بكة ين تا ئە وە ي كە پيويستە بۆ ئە وە ي خە باتە كە مان و داخوزيە كانمان باشتر بە سە ر ئە نجام بگە ينين و خە باتى يە ك گرتوى خە لكى كۆردستان و ئە بە رە يە كە خە لكى كۆردستان پيويستى نە بيتە قۆربانى بە رژە وە ندى حيزباپە تى و چى ديكە خە لكى كۆردستان چاوہ رووان نە مينتتە وە .

بە رە ي كۆردستانى مۇنحە سر بە فە رد يا حيزبوو جريانېكي سياسي نيە؟

ھە روہ ك پيشتر ئاماژە م پيكرد حيزبوو ريخراوہ سياسيە كان لە كۆردستان ئە گە ر بە رژە وندى خە لكى كۆرد لە سە رووي بە رژە وە ندى حيزب ياكە ساپە تى نيو حيزبە كە يان دابنن و يا ئە گە ر جريانېكي ئيدۆلوژيكي وشك بە رچاوو تە نگ نە ين دە بيت بە چە ند خالى گرینگ پيپە ند بن:

1. بە رە ي كۆردستانى تايبە ت و مۆلكى ھيچ حيزب، جرە يان و يا كە ساپە تى سياسي نيە زە رورە تيكي حاشا ھە ل نە گريرى كۆمە لگاي كۆردستانە بۆ بە تە وكردن و يە ك دە ست كردنى خە باتى حە ق خوازانە ي گە لى كۆرد لە مۆقابيلي رە قيبە كاني خويدا بە م جۆرە ويژاى حۆرمە توو ريژ بۆ ھە موو بيروو بۆ چوو نە سياسيە كاني نيو بە رە ، بە رژە وندى خە لك لە سە رووي ھە موو بە رژە وندى

كانى حيزبىيە ۋە قە رار دە گرىت.

2. ھە ر حيزبوو رېخراۋىكى سىياسى بى ۋە ى لە چە مۇقەيە تىكى كە ماىە تىدابىت ھە قى خۇيە لە بە رە دا بە شدارى بىكات. بە تىبە ت كرىكارانوو زە ھمە تكىشانى كۆردىستان ۋ ئنانى كۆردىستان ۋ ھە قە ئان ھە يە كە بە حيزب ۋ رىخراۋى سىياسى خۇيانە ۋە لە بە رە دا بە شدارى بىكە ن ۋ بە رنامە ۋ پروگراممو ئىستراتژى خۇيان لە بە رە دا مە ترە ح بىكە ن.
3. بە رە ى يە ك گرتوۋى كۆردىستانى نابىت بىتتە قۇربانى بە رچاۋو تە نكى حيزبى ۋ بە ھىنانە گۆرى ۋە ى "كام حيزب دە بىتتە خاۋە ن ۋ ھە موو كارە لە بە رە دا؟" ، يا تە ر ھى بە رە لە لا ئان كىۋە مە تە ح كە راۋە؟ " بە جۆرە ۋە مرۆ كە نوو كۆسپ بىخە نە سە رىگى پىك ھىنانى بە رە ى كۆردىستانى ۋ سبە ينى رۇژ سە ر ۋە رىكە كانى بە رە .
4. ديارە ھە ۋلدان بۇ پىك ھىنانى ھە ر بە رە يان ئىتھاد ە مە لىك ناتوانى بى كە موو كۆرى بىت لە ھە موو دۇنيا لە تە ۋى مېژوو ۋ فە رھە نكى سىياسىدا ۋە مە دە بىنرېت بى گۇمان لە مە يدانى ھە ۋل دان بۇ پىك ھىنانى بە رى كۆردىستانىدا ۋە م كە موو كۆريانە شىكى ئاسايىن بە لام ئوۋ ى گرىنگە كە بە ئىحساسى مە سئولىيە تە ۋ ھە ۋل بدە ين بۇ لە بە ين بردنى كە موو كۆرىيە كان ۋ مىلى لاۋازە كانى سە رىگى پىك ھىنانى بە رى كۆردىستانى.
5. لە كۆتايىدا تە نھا حۆرمە توو رىز دانان بۇ بىروو بۇ چوونە سىياسىيە جىاۋازە كان ، قە بوو لكردى جاىگا ۋ مۇقەيە تى حيزبوو رىخراۋە سىياسىيە كان لە كۆردىستان ۋ بە رە دا ، باور بە دىمۆكراسى ۋ ئازادى بى قە يدوو شە رتى سىياسى دە توانىت زامنى پىك ھىنانى بە رە بىت.

فايە ق مە ھموودى